

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudkyň JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D a JUDr. Jarmily Ďáskové v právní věci žalobce **DELIMAX, a.s.**, se sídlem 695 01 Hodonín, Bratislavská 1647/3, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského kraje**, odboru územního plánování a stavebního řádu, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno, za účasti osob zúčastněných na řízení **1) J. A., 2) BREJA s.r.o.**, 760 01 Zlín, Vršava 5304, **3) WIT – ART, s.r.o.**, 695 01 Hodonín, U Kyjovky 3964/4, **4) Město Hodonín**, 695 35 Hodonín, Masarykovo náměstí 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu ze dne 14.12.2010, č.j. JMK 139741/2010, sp. zn. S-JMK 139741/2010 OÚPSŘ **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku ve výši 2.000,-Kč do 30-ti dnů od právní moci rozsudku.

III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včas podanou žalobou domáhá vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného tj. rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu ze dne 14.12.2010, č.j. JMK 139741/2010, Pokračování

sp. zn. 139741/2010 OÚPSŘ a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení a žalovaný zavázán k povinnosti nahradit žalobci náklady řízení. Žalobu odůvodnil tím, že rozhodnutí žalovaného kráčí žalobce na jeho právech, když jej nezákonným způsobem omezuje ve výkonu vlastnických práv k nemovitému majetku – pozemku, který byl proti žalobcově vůli zahrnut mezi komunikační trasy napojující parkovací plochy, kterých se napadené rozhodnutí týká na pozemní komunikace. Na základě územního rozhodnutí o umístění stavby pro stavbu parkoviště pro stavebníka – město Hodonín žalovaný dle projektové dokumentace počítá s napojením této stavby na páteřní pozemní komunikaci I/51 na ulici Bratislavská a tato stavba má vést mimo jiné přes pozemek parc. č. 587/51 v k.ú. Hodonín, který je ve vlastnictví žalobce. Dle stavebního úřadu se na této parcele nachází veřejně přístupná účelová komunikace. Žalobce namítá, že k takovému využívání dotčeného pozemku nejenže nesvolil, ale v průběhu územního řízení s ním opakovaně vyslovil nesouhlas. Žalovaný stejně jako stavební úřad jako správní orgán I. stupně zastává názor, že na dotčeném pozemku se nachází veřejně přístupná účelová komunikace ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů s tím, že z uvedeného důvodu je v zásadě přípustné, aby dotčený pozemek pro uživatele stavby parkoviště sloužil jako komunikační spojení s páteřní pozemní komunikací I/51 na ulici Bratislavská v Hodoníně. Ve vztahu k tvrzené existenci veřejně přístupné účelové komunikace na dotčeném pozemku žalobce namítá, že stavební úřad ve svém rozhodnutí neuvedl jedinou skutečnost, která by závěru o veřejně přístupné účelové komunikaci na dotčeném pozemku nasvědčovala. Stavební úřad totiž nijak nevymezil okruh osob, jejichž komunikačním potřebám dotčený pozemek jako veřejně přístupná účelová komunikace slouží, a to alespoň identifikací základního charakteristického rysu, který by byl těmto osobám společný, a z nějž by současně byl patrný účel užívání veřejně přístupné účelové komunikace ze strany těchto osob. Z tohoto důvodu namítá, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně je nepřezkoumatelné a žalovaný k námitce nepřezkoumatelnosti nějak nepřihlédl, resp. se s ní na žádném místě v napadeném rozhodnutí nevypořádal.

Dotčený pozemek zahrnuje žalovaný do komunikačních tras, které budou sloužit nejen uživatelům stavby parkoviště. V rámci realizace stavby parkoviště dojde k dopravnímu propojení ulic Koupelní, Sportovní s ulicemi Jánošíkova resp. Rybářská, které vedou do dalších městských částí. Tímto bude dotčený pozemek fakticky přeměněn na místní komunikaci ve smyslu § 6 zákona o pozemních komunikacích.

S odvoláním na ust. § 7 odst. 1 ZoPK plyne, že veřejně přístupná účelová komunikace slouží k předem vymezenému okruhu osob, ať se již jedná o vlastníky určitých nemovitostí, o uživatele a návštěvníky určitých nemovitostí, popřípadě o osoby obhospodařující konkrétní zemědělské nebo lesní pozemky. Veřejně přístupná účelová komunikace pak pro tyto osoby představuje jediné a ničím nenahraditelné komunikační spojení. Žalobce je přesvědčen o tom, že okruh uživatelů veřejně přístupné účelové komunikace, která není ve vlastnictví stavebníka, nelze rozšiřovat o uživatele stavby, kterou tento stavebník hodlá zřídit. Je zcela proti smyslu zákonné úpravy veřejně přístupné účelové komunikace, aby se tato stala součástí komunikačního tahu, který je jinak tvořen místními komunikacemi ve smyslu § 6 ZoPK, neboť pak se již fakticky nejedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, nýbrž o místní komunikaci sloužící neomezenému okruhu osob s tím, že způsob jejího využití jde naprosto

nad rámec účelu, k němuž účelové komunikace dle zákonné úpravy slouží. Ani s těmito námitkami se žalovaný ve svém rozhodnutí nevypořádal.

Žalobce se ve své žalobě odvolává na judikaturu Ústavního soudu vedou v nálezu ze dne 9.1.2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, dle něhož vlastnické právo lze omezit pouze ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu, přičemž míra a rozsah omezení musí být proporcionální ve vztahu k cíli, které omezení sleduje a prostředkům, jimiž je omezení dosahováno. U veřejně přístupných účelových komunikací ve smyslu § 7 odst. 1 ZoPK je vlastník pozemku, na němž se taková komunikace nachází, povinen strpět jeho užívání ke komunikačním potřebám, aniž by mu náležela náhrada. Proto je vznik veřejně přístupné účelové komunikace na soukromém pozemku podmíněn souhlasem jeho vlastníka a žalobce žádný takový souhlas k užívání dotčeného pozemku ze strany jiných osob nedal. Jednání žalovaného a správního orgánu I. stupně žalobce přirovnává de facto k vyvlastnění, ovšem bez jakékoliv náhrady.

Ani s touto námitkou se žalovaný nijak nevypořádal, pouze se opíral o tvrzenou existenci veřejně přístupné účelové komunikace na dotčeném pozemku, která dle jeho názoru patrně zakládá bezbřehé právo rozhodovat o využití dotčeného pozemku. Dále zdůraznil, že Ústavní soud ve svém citovaném nálezu vyžadoval, aby veřejné užívání soukromého pozemku vyvolala nutná a ničím nenahraditelná komunikační potřeba. V případě přezkoumávané věci platí, že pokud lze přístup k ní řešit jinak, než prostřednictvím dotčeného pozemku, tzn. za cenu omezení žalobcových vlastnických práv, je nutno užít této jiné varianty. Tato podmínka však není vůbec splněna. Dotčený pozemek není jedinou komunikační trasou, projektová dokumentace počítá s využitím komunikační trasy přes ulici Koupelní, která je souběžná s dotčeným pozemkem s tím, že další komunikační trasa má vést přes komunikaci městské části ulici Jánošíkova, na niž se napojuje komunikace na ulici Koupelní.

Další žalobní námitkou žalobce je, že rozhodnutí žalovaného nemůže obstát ani z hlediska zachování požadavku na bezpečnost silničního provozu na dotčeném pozemku. Dojde k navýšení intenzity dopravy, když dotčený pozemek nebudou projíždět jen uživatelé stavby parkoviště, ale též vozidla, jejichž řidiči si zde budou zkracovat cestu do těch částí města Hodonína, které budou s ulicí Sportovní komunikačně propojeny.

Nelze pominout ani užívání této komunikace chodci a společný pohyb jak motorových vozidel tak chodců po dotčeném pozemku žalobce považuje z hlediska bezpečnosti a plynulosti silničního provozu za naprosto vyloučený. Není tak splněna podmínka vyplývající z ust. § 23 odst. 1 druhé věty vyhl.č. 501/2006 Sb.

Vzhledem k tomu, že se žalovaný nevypořádal s odvolacími námitkami, navrhuje žalobce, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno pro vady spočívající jednak v nepřezkoumatelnosti tj. ve vztahu k závěru, že dotčený pozemek je veřejně
Pokračování

přístupnou účelovou dokumentací a nerespektování vlastnických práv žalobce k dotčenému pozemku.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k žalobě ze dne 2.5.2011 uvedl, že ze stanoviska místně příslušného silničního správního úřadu (odboru investic a údržby Městského úřadu Hodonín) č.j. MUHOCJ 97947/2009 ze dne 8.10.2009 založené ve správním spise je zřejmé, že pozemní komunikace na ulici Sportovní je označena vozovka spojující letní koupaliště a ulici Bratislavskou, která je mimo jiné umístěna na pozemku parc. č. 587/51 k.ú. Hodonín ve vlastnictví žalobce, je zařazena jako veřejně přístupná účelová komunikace. Z vyjádření stavebníka k podanému odvolání a stejně tak z výše citovaného stanoviska silničního správního úřadu vyplývá, že pozemek parc. č. 587/51 k.ú. Hodonín ve vlastnictví žalobce byl a dosud je užíván veřejností jako dopravní cesta pro vozidla a chodce. Posouzení skutečností, zda tato komunikace je veřejnou účelovou, je v kompetenci příslušného silničního správního orgánu, nikoliv obecného stavebního úřadu. V případě existence stanoviska silničního správního orgánu o zařazení pozemní komunikace do příslušné kategorie ve smyslu ust. § 3 zákona o pozemních komunikacích, jak tomu bylo i v tomto konkrétním případě, je stavební úřad při vydání územního rozhodnutí povinen vycházet z obsahu tohoto stanoviska a není oprávněn v odůvodnění rozhodnutí ve věci žádným způsobem dovozovat, z jakého důvodu či na základě jakých skutečností se tato pozemní komunikace stala veřejnou účelovou, neboť tato přísluší výhradně silničnímu správnímu úřadu.

K námitce žalobce, že stavba nebude vyhovovat požadavkům skladby a intenzity dopravy na příslušných komunikacích vyplývá, že komunikace intenzitou dopravy zvýšenou o cca 634 jednotkových vozidel za 24 hodin jsou tyto komunikace schopny převést a jejich kapacita nebude vyčerpána.

K námitce žalobce ohledně omezení jeho vlastnických práv se žalovaný neztotožnil. Dospěl naopak k závěru, že umístění předmětné stavby parkovacích ploch na budoucí záměr žadatele nemůže mít žádný vliv. Je nezpochybnitelné, že na dotčeném pozemku se v současné době veřejně přístupná účelová komunikace již nachází a po umístění či realizaci předmětné stavby parkovacích ploch tomu nebude jinak. Stávající veřejná účelová komunikace na dotčeném pozemku je sice nejkratší příjezdovou cestou z ulice Bratislavská k letnímu koupališti v dané lokalitě, ale není komunikační cestou jedinou, jak je ve spise uvedeno. K vydání rozhodnutí o povolení případné změny v komunikačním napojení navržené stavby parkovacích ploch je kompetentní místně příslušný silniční správní úřad. S ohledem na výše uvedené žalovaný dospěl k závěru, že umístěním předmětné stavby parkovacích ploch v dané lokalitě nebudou vlastnická práva žalobce omezena. Žalovaný navrhuje, aby soud tuto žalobu zamítl jako nedůvodnou.

K věci se také vyjádřily osoby zúčastněné na řízení.

Osoba zúčastněná na řízení č. 1 uvedla, že objasnění pozemku v předmětné lokalitě není pořád vyřešeno a blíže se ke konkrétnímu sporu nevyjádřila. Osoba zúčastněná na řízení č. 2 k věci uvedla, že je přesvědčena, že realizaci v podání uvedené investice, tj. přístupové komunikace a zamýšleného nově budovaného parkoviště dojde k naplnění celospolečenských zájmů, ke zlepšení dopravní obslužnosti daného území, včetně zvýšení bezpečnostní a požární ochrany, jak majetku osoby zúčastněné na řízení č. 2 tak i bezpečnosti ubytovaných hostů a zaparkovaných aut na hotelovém parkovišti. Plně se ztotožňuje s právním názorem žalovaného. Osoba zúčastněná na řízení č. 3 je toho názoru, že vyhověním žaloby žalobci by došlo vlivem zrušení hlavní příjezdové komunikace ke značné finanční ztrátě a poškodilo by také ostatní podnikatele v řádu desítek miliónů korun. Žádá o zachování rovných podmínek v podnikání pro všechny subjekty. Tato silnice zde slouží přes 30 let jako komunikační spojnice v daném území, bez které není možné v současné době zajišťovat činnosti, které zde byly již dříve povoleny místními orgány. Přístupovou cestu je nutno zachovat pro zajištění obslužnosti dané lokality. Staví se za rozhodnutí žalovaného.

Osoba zúčastněná na řízení č. 4 – město Hodonín, je toho názoru, že případné zrušení rozhodnutí žalovaného by způsobilo zrušení platnosti územního povolení stavby „parkovací plochy ulice Koupelní a Sportovní, Hodonín“. Nyní územně povolená stavby by měla zajistit kapacitně dostačující plochy dopravní infrastruktury ke stávajícím pozemkům pro sportovně rekreační využití obyvatel. Území bylo vytipováno jako vhodné jednak z pohledu možnosti umístění velkokapacitního parkoviště na nevyužívaných pozemcích města, tak v rámci navazujícího projektu k ukončené rekonstrukci celého areálu letního koupaliště v Hodoníně. Celková oprava, rozšíření a modernizace areálu letního koupaliště, která proběhla v první polovině roku 2008, umožnila navýšení kapacity až na 3595 osob, a proto si toto vyžádalo také řešení v rozšíření parkovacích ploch. Odvolává se na stanovisko k odvolání žalobce ze dne 20.1.2010 a 1.9.2010, dle něhož odvolání k územnímu rozhodnutí žalobce není důvodné, neboť plánování podrobné organizace výstavby, tedy i případné objízdné trasy, není předmětem projednávání a pro rozhodnutí a omezení využívání veřejně přístupné účelové pozemní komunikace zde stavební úřad není příslušný. Vybudování parkoviště a úprava prostoru dle dokumentace přispěje k celkovému zkvalitnění doprovodné dopravní infrastruktury sportovních objektů ve vlastnictví města Hodonín. Dále se odvolává na dodatek č. 1 posouzení místních komunikací, které zpracoval projektant jako posouzení stavebně technických parametrů a kapacity místních komunikací k prokázání způsobilosti stávajících komunikací pro bezpečnou a plynulou silniční dopravu. Stávající stav byl zhodnocen a stavebně technické parametry vyhovují požadavkům ČSN 736110 a tudíž vyhovují skladbě a intenzitě dopravy na obou komunikacích v ulici Sportovní a v ulici Koupelní. Dále se odvolává na vyjádření č.j. MUHOCJ -97947/2009 odboru investic a údržby městského úřadu v Hodoníně jako věcně a místně příslušného silničního správního úřadu pro místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace ve smyslu § 40 odst. 5 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, dle něhož je stávající pozemní komunikace na ulici Sportovní zařazena jako veřejně přístupná účelová pozemní komunikace.

Z obsahu správního spisu předloženého žalovaným, stejně jako z obsahu listin předložených soudu žalobcem vyplynuly následující ve věci relevantní skutečnosti. Dne

12.6.2009 podal stavebník – město Hodonín žádost o vydání územního rozhodnutí o umístění předmětné stavby parkovacích ploch. V žádosti bylo uvedeno, že se jedná o výstavbu komunikací, chodníku, 283 parkovacích ploch pro osobní automobily a 500 míst pro jízdní kola u letního koupaliště a krytého bazénu. Poté bylo stavebním úřadem oznámeno zahájení územního řízení o umístění předmětné stavby a současně bylo nařízeno veřejné ústní jednání.

Firma Delimax, a.s., jako účastník daného řízení uvedla, že nesouhlasí s komunikačním spojením navrhovaných parkovacích ploch s pozemní komunikací I/51 na ulici Bratislavská, a to z toho důvodu, že tato trasa má vést přes pozemek parc. č. 587/51 k.ú. Hodonín, který je v jejím vlastnictví. Uvedla, že nesouhlasí se stanoviskem, že tento dotčený pozemek parc. č. 587/51 k.ú. Hodonín je veřejnou účelovou komunikací, neboť tento pozemek nebyl dán do veřejného užívání a v daném případě ani není známa existence kolaudačního rozhodnutí, které by povolovalo užívání dotčeného pozemku k tomuto veřejnému účelu. Přesto však správní orgán I. stupně vydal územní rozhodnutí o umístění stavby ze dne 16.7.2010, kde se s námitkou žalobce vypořádal tím, že se jedná o veřejně přístupovou účelovou pozemní komunikaci a že tato osoba je povinna strpět užívání cesty veřejností, i když je tím její vlastnické právo k pozemku pod komunikací nepochybně omezeno. Uvedl, že omezit jakékoliv užívání veřejně přístupné účelové komunikace je možno pouze postupem podle § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, k čemuž je příslušný Městský úřad Hodonín, odbor investic a údržby jako příslušný silniční správní úřad. Tento úřad však tuto komunikaci posoudil jako veřejně přístupnou účelovou pozemní komunikaci. Připustil, že stavební povolení ani kolaudační rozhodnutí týkající se dotčeného pozemku se nedochovaly, ale tato skutečnost nic nemění na tom, že tato komunikace se pokládá za veřejně přístupnou účelovou pozemní komunikaci. Stavba splňuje požadavky podle § 23 odst. 1 vyhl. č. 501/2006 Sb., obecných požadavcích na využívání území v platném znění, že připojení stavby na pozemní komunikace bude svými parametry, provedením a způsobem připojení vyhovovat požadavkům bezpečného užívání staveb a bezpečného a plynulého provozu na přilehlých pozemních komunikacích. Taktéž svým druhem a charakterem stavby bude připojení splňovat požadavky na dopravní obslužnost, parkování a přístup požární techniky. Přitom nevyloučil, že přístup k parkovišti – k navrhované stavbě bude možný i z jiné části ulice Sportovní.

Z rozhodnutí správního orgánu I. stupně vyplývá, že správnímu orgánu I. stupně se nepodařilo zjistit kdy, za jakých okolností a kým byla komunikace zřízena. Nebylo prokázáno, že by i za vlastnictví jiných vlastníků dotčené parcely byl dán souhlas k užívání dotčeného pozemku jako veřejné účelové komunikace.

Žalovaný ve svém rozhodnutí přisvědčil zdůvodnění správního orgánu I. stupně, připustil, že jednání správního orgánu I. stupně bylo správné v tom, že vycházel ze sdělení příslušného silničního správního úřadu, dle něhož se pokládá pozemní komunikace v úseku na pozemku parcelního č. 587/51 v katastrálním území Hodonín ve vlastnictví žalobce za veřejně přístupnou účelovou pozemní komunikaci. Omezit jakékoliv užívání veřejně přístupné účelové komunikace je možno pouze postupem podle § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, k čemuž je příslušný Městský úřad Hodonín, odbor investic a údržby, jako příslušný silniční správní úřad. Vzhledem k tomu, že dotčený pozemek je

dosud užíván veřejností jako dopravní cesta pro vozidla a chodce, tudíž se tento pozemek ze zákona stal veřejnou účelovou komunikací, a to i bez toho, že by k tomuto účelu byl povolen. Posouzení skutečností, zda tato komunikace je veřejně přístupnou účelovou komunikací je v kompetenci příslušného silničního úřadu, nikoliv obecného stavebního úřadu. Jestliže tato komunikace je veřejnou účelovou, pak to, zda byla povolena či nikoliv nemůže mít vliv na povinnost vlastníka pozemku strpět její užívání jinými osobami za účelem dopravy, jak tomu bylo doposud. Vzhledem k tomu, že stavba je v souladu s projektovou dokumentací i z dodatku č. 1 vyplývá, že dotčený pozemek je veřejně přístupnou účelovou komunikací a že stavba plní požadavky § 23 odst. 1 vyhl. č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území v platném znění, že připojení stavby na pozemní komunikace bude svými parametry, provedením a způsobem připojení vyhovovat požadavkům bezpečného užívání staveb a bezpečného a plynulého provozu na přilehlých pozemních komunikacích. Nepřisvědčil tedy námitkám odvolatele a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil a odvolání žalobce zamítl.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, vázán rozsahem a důvody, které žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.r.s.). Při přezkoumání rozhodnutí žalovaného vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.r.s.). Dospěl k závěru, že žaloba důvodná je. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů:

Právní úprava vztahující se k dané problematice je obsažena v zákoně o pozemních komunikacích (dále jen ZoPK). Při právním posouzení věci vycházel soud z níže uvedených zákonných ustanovení:

Podle ust. § 7 odst. 1 ZoPK účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Příslušný silniční správní úřad může na návrh vlastníka účelové komunikace a po projednání s příslušným orgánem Policie ČR upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka.

Podle ust. § 9 odst. 1 ZoPK vlastníkem dálnic a silnic I. třídy je stát. Vlastníkem silnic II. a III. třídy je kraj, na jehož území se silnice nacházejí a vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí. Vlastníkem účelových komunikací je právnická nebo fyzická osoba.

Podle ust. § 44 odst. 1 věty první ZoPK pokud tento zákon nestanoví jinak, postupuje se v řízení o věcech upravených tímto zákonem podle obecných předpisů o správním řízení.

Podle ust. § 142 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá nebo zda zanikl a kdy se tak stalo.

V dané věci se spor mezi stranami koncentruje na řádné zodpovězení sporné otázky naplňující nezbytnou podmínku veřejného užívání soukromého pozemku, a to zda předmětná komunikace je jednak nezbytně nutná k zajištění komunikační dostupnosti v dané lokalitě a zda omezení a faktický zásah do svých vlastnických práv je povinen žalobce strpět, když tvrdí, že jeho pozemek parc. č. 587/51 k.ú. Hodonín nemá být zahrnut do komunikačních tras pro uživatele navrhované stavby a nemá charakter veřejně přístupné účelové komunikace. Vychází z ust. § 7 ZoPK, že tento pozemek nikdy nebyl veřejně přístupnou účelovou komunikací a nikdy vlastníkem dotčeného pozemku, k tomu nebyl dán souhlas. Také vlastníku není známo, že by tento souhlas byl udělen předchozími vlastníky tohoto pozemku.

Z výsledku správního řízení jakož i z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně a žalovaného, soud při své přezkumné činnosti dospěl k závěru, že v průběhu správního řízení nebylo s bližším akcentem správními orgány zkoumáno, k jakým konkrétním účelům sporná komunikace v současné době slouží, jakým okruhem subjektů a s jakou frekvencí je využívána, zda je tato komunikace v daném teritoriu nezbytně nutná či zda reálně nahraditelná, a to při zohlednění v úvahu přicházejících jiných přístupových sítí tvořících spojnici mezi lokální zónou. Teprve konkrétní závěry odpovědně zabývající se vyčerpávajícím způsobem přístupovými alternativami komunikačních sítí v dané lokalitě mohou fakticky zodpovědět otázku nutnosti omezení vlastnického práva žalobce tak, aby nebylo porušeno základní právo vlastnit majetek garantované čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

V této souvislosti lze připomenout nález Ústavního soudu ze dne 15.3.2011, sp. zn. III. ÚS 2942/10, dle něhož v případech, v nichž zákon nepředpokládá poskytnutí kompenzace za omezení vlastnického práva, lze ho ústavně konformně omezit pouze se souhlasem vlastníka, čili existuje-li v zákoně veřejnoprávní institut omezující vlastnické právo, aniž by s tímto omezením spojoval poskytnutí náhrady, je nezbytnou podmínkou jeho ústavní konformity souhlas vyjádřený vlastníkem. Tak je tomu v tomto konkrétním případě, kdy je vlastnické právo omezeno tím, že vlastník musí strpět obecné užívání pozemku jako komunikace a umožnit na něj veřejný přístup. Existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle (zajištění komunikačního spojení nemovitostí), aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům.

Správní orgány s odvoláním na ust. § 7 odst. 1 ZoPK na základě důkazního řízení musí mít za prokázané, že vlastník poskytl – výslovně anebo konkludentně – souhlas s veřejným užíváním účelové komunikace a dále musí mít za prokázanu podmínku

potřebnosti. Tento souhlas si nelze vynutit pouze vyjádřením odboru investic a údržby Městského úřadu Hodonín, že se jedná o veřejně přístupnou účelovou pozemní komunikaci. Nelze vycházet pouze z toho, že pozemní komunikace týkající se předmětné stavby se nachází též na parcele ve vlastnictví žalobce a k této parcele katastrálním úřadem v Hodoníně není evidováno žádné omezení vlastnického práva posoudit tuto parcelu následně jako veřejně přístupnou účelovou pozemní komunikaci.

Jak vyplývá z definice účelových komunikací, jejich primárním účelem je zajištění přístupu vlastníků k jejich nemovitostem tam, kde neexistuje jiná alternativa přístupu (slouží pro spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi), kde tento přístup zjevně není upraven soukromoprávním institutem např. věcným břemenem. Pouze v takto úzkém rozsahu „potřeb vlastníků nemovitostí“, kteří nemají jiný alternativní přístup ke svým nemovitostem, je totiž možné spatřovat prosazení veřejného zájmu. Teprve sekundárně, v případě, že je splněna podmínka komunikační nezbytnosti pro potřeby vlastníků nemovitostí, je založeno i právo vstupu k třetím subjektům, tedy neomezenému okruhu osob (veřejnosti).

Soud považuje za podstatné zdůraznit, že žalobce jako vlastník pozemku parc. č. 587/51 v k.ú. Hodonín požadoval omezit průjezd vozidel stavby v době výstavby parkoviště u letního koupaliště nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci. Odbor investic a údržby nesouhlasil s tímto omezením, neboť se mu jevilo jako bezpečnější za stávajících podmínek příjezd k místu plánované stavby přes parkovací plochy ulice Koupelní a Sportovní Hodonín, ulicí Sportovní a tudíž i parc. č. 587/51.

Dle názoru soudu správní orgány se s námitkami žalobce relevantním způsobem nevypořádaly. Je zapotřebí především vypořádat se s názorem žalobce, zda souhlasí či nesouhlasí s veřejně přístupnou účelovou komunikací (zde soud odkazuje na další nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 268/06 a I. ÚS 1744/10). Dále s dostatečným způsobem správní orgány neřešily situaci, zda je nutné využít tento dotčený pozemek za účelem stavby a zda není možno využít jiné alternativy. Toto posouzení tj. souhlas vlastníka pozemku i posouzení nutnosti či jiné alternativy vést komunikaci jiným směrem než přes dotčený pozemek) soud spatřuje jako nedostatečné vypořádání se s námitkami žalobce ve správním řízení. Jedná se totiž o kritéria, která jsou pro vydání požadovaného deklaratorního rozhodnutí relevantní, bylo proto povinností správních orgánů se s nimi spolehlivě vypořádat a v tomto případě je nepřipadné a ani nelze ohledně jejich posouzení odkázat na jiné správní řízení.

S přihlédnutím k výše uvedené argumentaci soudu nezbylo, než žalobou napadené správní rozhodnutí pro vady řízení bez jednání v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.r.s. zrušit proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění ohledně otázky v úvahu připadajícího posouzení nutnosti a nenahraditelnosti komunikační potřeby po předmětné komunikaci se zohledněním alternativních variant řešení a souhlasu vlastníka dotčeného pozemku, případě šetření, zda

Pokračování -10- 31A 17/2011

v minulosti předchozím vlastníkem dotčeného pozemku nebyl dán souhlas ať už výslovný nebo konkludentní k veřejnému užívání této komunikace. V dalším řízení je žalovaný v souladu s ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem soudu vysloveným v tomto zrušujícím rozsudku.

Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Náklady řízení ve věci úspěšného žalobce sestávají toliko ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu. Žalovaný byl proto zavázán k povinnosti zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku ve výši 2.000,-Kč do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku. Stanovenou lhůtu k plnění pak soud považuje za přiměřenou administrativním možnostem žalovaného.

Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu k osobám zúčastněným na řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 5 s.ř.s., podle něhož osoby zúčastněné na řízení mají právo na náhradu jen těch nákladů, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jim soud uložil. Z obsahu soudního spisu je zřejmé, že soud osobám zúčastněným na řízení neuložil žádnou povinnost, která by byla spojena s finančními náklady a tudíž bylo rozhodnuto tak, že tyto osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí, které nabývá právní moci dnem doručení, lze podat opravný prostředek (kasační stížnost podle ust. § 102 a násl. s.ř.s.) do dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2,4 s.ř.s.).

V Brně dne 25. dubna 2012

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu